HE 197/2021 vp

Suomen Ilmailuliitto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi tässä asiassa. Nyt käsiteltävänä oleva usean lain päivitys selkeyttää merkittävästi EU-sääntelystä johtuvaa ilmailun sääntelykokonaisuutta Suomessa. Se vastaa toimintaympäristössä lähitulevaisuudessa nähtävissä oleviin haasteisiin. Harrasteilmailuyhteisön kannalta keskeisin on Ilmailulain päivitys.

Yleisilmailu kattaa käsitteenä kaikki muut ilmailun toiminnot paitsi kaupallisen ilmakuljetuksen eli liikenneilmailun, valtion ilmailun ja lentotyön. Harrasteilmailu on merkittävin osa yleisilmailua Suomessa.

Nyt meneillään oleva ilmailun kehitys ja siitä aiheutuvat sääntelyn suunnittelutarpeet kohdistuvat jo lyhyellä aikavälillä ilmatilan alaosaan, merkittävässä määrin nykyiseen valvomattomaan ilmatilaan. Ilmatilaan, jossa pääosa yleis-/harrasteilmailusta sen kaikissa muodoissa tapahtuu. Tämän vuoksi alailmatilan ja sen käytön sekä lentomenetelmien suunnittelu on toimintaedellytyksiemme turvaamiseksi erityisen merkittävää.

Siviili-ilmailu yhtä käyttäjäosapuolta kuvaavana terminä on liian laaja ja epämääräinen. Yleis-/harrasteilmailu on huomioitava suunnitteluperusteena kaikille toimille ilmailussa.

Kuulemisvelvollisuus laajentaminen

Suomen Ilmailuliitto esittää, että ilmatilan käyttäjäryhmien kuulemisvelvollisuutta ja -oikeutta laajennetaan.

Pääosin yleis-/harrasteilmailuyhteisöjen toimin ylläpidetyt valvomattomat lentopaikat tulee kirjata ja mainita yhtenä mahdollisena hakijana ja avustuksen saajana jaettaessa avustuksia lentoasemaverkoston ulkopuolisille lentopaikoille.

Yleis-/harrasteilmailu tulee kirjata ja mainita yhtenä kuultavana osapuolena suunniteltaessa ilmatilan rakennetta, käyttöä, lentomenetelmiä sekä toteutettaessa niitä koskevaa sääntelyä.

Yleis-/harrasteilmailu tulee kirjata ja mainita yhtenä kuultavana osapuolena myös lentoasema- ja ilmaliikennepalvelua ja menetelmäsuunnittelua tarjoavien yhtiöiden toimintakäsikirjoissa ja -ohjeissa.

On nähtävissä, että siviili-ilmailussa erityisesti yleis-/harrasteilmailussa lentomenetelmien edellyttämien laitejärjestelmien käyttö voi jatkua pitempään kuin nopeasti kehittyvässä kaupallisessa ilmailussa. Tämä tulisi huomioida myös miehittämättömän ilmailun lennonvarmistuspalveluja

kehitettäessä (U-Space/vastaava). UAV-maailman on pääosin sopeuduttava olemassa oleviin miehitetyn ilmailun järjestelmiin/menetelmiin.

Liikenne- ja viestintäministeriön avustuksista Finavian lentoasemaverkoston ulkopuolisten lentopaikkojen kehittämiseen ja ylläpitoon päättäminen esitetään siirrettäväksi Liikenne ja viestintävirastolle. Mahdollisen tehtävien siirron yhteydessä avustuksen kohderyhmän kuvausta tulee tarkentaa.

Käytettäessä siviili-ilma-aluksia ilmailun etsintä- ja pelastuspalveluun, tulee ”yleis-/harrasteilmailuorganisaatio” olla mainittuna Ilmailulain 153 §:n mukaiseen tiedonsaantiin oikeutettuna. Kyseinen ilmailutoiminta on määritelty jo aiemmin valtion ilmailuksi.